ҚОНУНИ КОНСТИТУТСИОНИИ ЧУМХУРИИ ТОЧИКИСТОН

ДАР БОРАИ ХУКУМАТИ ЧУМХУРИИ ТОЧИКИСТОН

(Ахбори Мачлиси Олии Чумхурии Точикистон, с. 2001, №4, мод. 215; с. 2003, №4, мод. 152; с. 2008, №1, к. 1, мод. 1; с. 2009, №12, мод. 813; с. 2016, №7, мод. 602)

(Қонуни конст.ЧТ аз 22.04.2003 № 22, аз 5.01.2008 № 346, аз 3.12.2009 № 575, аз 23.07.2016 № 1325, аз 18.07.2017 № 1455, аз 18.03.2022, № 1851).)

БОБИ 1. МУКАРРАРОТИ УМУМЙ

Моддаи 1. Хукумати Чумхурии Точикистон

Хукумати Чумхурии Точикистон макоми хокимияти ичроияи давлати мебошад.

Хукумати Чумхурии Точикистон фаъолияти худро дар асоси дастачамъй амалй намуда, системаи макомоти идоракунии давлатиро рохбарй, фаъолият ва мутобикати хамкории онхоро таъмин менамояд.

Моддаи 2. Асоси хукукии фаъолияти Хукумати **Ч**умхурии Точикистон

Хукумати Чумхурии Точикистон фаъолияти худро дар Конститутсияи Чумхурии Точикистон, хамин Қонуни конститутсионй, дигар конунхо, карорхои якчояи Мачлиси миллй ва Мачлиси намояндагони Мачлиси Чумхурии Точикистон, қарорхои Мачлиси миллй намояндагони Мачлиси Олии Чумхурии Точикистон, фармону Президенти Чумхурии Точикистон, санадхои хукукии байналмилалие, ки онхоро Чумхурии Точикистон эътироф намудааст, ба амал мебарорад (Конуни конст. ЧТ аз 23.07.2016 № 1325).

Моддаи 3. Принсипхои асосии фаьолияти Хукумати **Чумхурии** Точикистон

Хукумати Чумхурии Точикистон дар фаъолияти худ принсипхои волоияти конун, хокимияти халк, тачзияи хокимият, ошкорбаёнй, дастачамъй, таъмини хукуку озодихои инсон ва шахрвандонро ба рохбарй мегирад.

Моддаи 4. Фаъолияти Хукумати Чумхурии Точикистон оид ба таъмини ичрои конунхо ва дигар санадхои меъерии хукукй

(Қонуни конст. ЧТ аз 3.12.2009 № 575)

Хукумати Цумхурии Точикистон дар доираи ваколатхои худ ичрои Конститутсия, дигар конунхо, фармонхо ва амрхои Президенти Цумхурии Точикистон, карорхои якчояи Мачлиси миллй ва Мачлиси намояндагони Мачлиси Олии Цумхурии Точикистон, карорхои Мачлиси миллй ва Мачлиси намояндагони Мачлиси Олии Цумхурии Точикистон, санадхои хукукии байналмилалиеро, ки Цумхурии Точикистон эътироф кардааст, таъмин намуда, аз чониби макомоти идоракунии давлатй ичро шудани онхоро мунтазам назорат мекунад.

БОБИ 2. РАИСИ ХУКУМАТИ ЧУМХУРИИ ТОЧИКИСТОН, СОХТОР ВА ХАЙАТИ ХУКУМАТИ ЧУМХУРИИ ТОЧИКИСТОН

Моддаи 5. Раиси Хукумати Чумхурии Точикистон

Президенти Чумхурии Точикистон Раиси Хукумати Чумхурии Точикистон мебошал.

Раиси Хукумати Чумхурии Точикистон ба фаъолияти Хукумати Чумхурии Точикистон рохбарй намуда, барои татбики самарабахши ваколатхои Хукумати Чумхурии Точикистон тадбирхо меандешад.

Хукумати Чумхурии Точикистон дар назди Президенти Чумхурии Точикистон хисоботдиханда мебошад (Конуни конст. ЧТ аз 3.12.2009 № 575).

Моддаи 6. Сохтори Хукумати Чумхурии Точикистон

Сохтори Хукумати Чумхурии Точикистон аз вазоратхо ва кумитахои давлатии Чумхурии Точикистон иборат аст.

Вазоратхо ва кумитахои давлатиро Президенти Чумхурии Точикистон таъсис ва бархам медихад.

Моддаи 7. Хайати Хукумати Чумхурии Точикистон

Хукумати Чумхурии Точикистон аз Сарвазир, муовини якум ва муовинони ў, вазирон, раисони кумитахои давлатӣ иборат мебошад.

Аъзои Хукумати Чумхурии Точикистон шахсоне шуда метавонанд, ки танхо шахрвандии Чумхурии Точикистонро дошта бошанд (Конуни конст. ЧТ аз $23.07.2016 \ No. 1325$).

Моддаи 8. Ба вазифа таъин кардан ва озод намудани Сарвазир ва дигар аъзои Хукумати Чумхурии Точикистон

Сарвазир ва дигар аъзои Хукумати Чумхурии Точикистонро Президенти Чумхурии Точикистон таъин ва озод мекунад ва фармонро дар ин хусус ба чаласаи якчояи Мачлиси миллӣ ва Мачлиси намояндагони Мачлиси Олии Чумхурии Точикистон барои тасдик пешниход менамояд.

Агар фармони Президенти Чумхурии Точикистонро оид ба таъин ва озод кардани узви Хукумат Мачлиси миллй ва Мачлиси намояндагони Мачлиси Олии Чумхурии Точикистон дар чаласаи якчоя тасдик накунанд, Президенти Чумхурии Точикистон хукук дорад фармони мазкурро такроран ба чаласаи якчояи Мачлиси миллй ва Мачлиси намояндагони Мачлиси Олии Чумхурии Точикистон барои тасдик пешниход намояд ё дар бораи таъин намудани шахси дигар фармон пешниход кунад.

Аъзои Хукумат баъди аз чониби Президенти Чумхурии Точикистон таъин шудан ва тасдик гардидани фармон дар чаласаи якчояи Мачлиси миллй ва Мачлиси намояндагони Мачлиси Олии Чумхурии Точикистон ба Президенти Чумхурии Точикистон савганд ёд мекунанд:

"Хамчун аъзои Хукумати Чумхурии Точикистон, бо дарки масъулият ба Президенти Чумхурии Точикистон савганд ёд мекунам, ки манфиатҳои миллат ва давлатро аз ҳама боло гузошта, тамоми неру ва дониши худро барои рушди иқтисодию ичтимоии Точикистон содиқона ва поквичдонона сарф намуда, Конститутсия, қонунҳои Чумҳурии Точикистон ва амру фармонҳои Президенти Чумҳурии Точикистонро қатъиян риоя мекунам, адолат ва қонуниятро сарчашмаи фаъолияти ҳуд қарор дода, ба ҳотири дар арсаи байналмилалӣ боз ҳам баланд бардоштани шуҳрати ватанам софдилона ҳизмат менамоям (Қонуни конст. ЧТ аз 23.07.2016 № 1325).

Макон ва тартиби баргузории савгандёдкунии аъзои Хукуматро Президенти Чумхурии Точикистон муайян менамояд (Қонуни конст. ЧТ аз 23.07.2016 № 1325).

Риоя накардани савганд аз чониби узви Хукумати Чумхурии Точикистон асос барои ба чавобгарии интизомӣ кашидани ӯ мегардад (Қонуни конст. ҶТ аз 18.07.2017 № 1455).

Моддаи 9. Мухлати фаъолияти Хукумати Чумхурии Точикистон

Хукумати Чумхурии Точикистон дар мухлати ваколати Президенти Чумхурии Точикистон фаъолият мекунад.

Хукумати Чумхурии Точикистон ваколатхои худро дар назди Президенти навинтихобшудаи Чумхурии Точикистон вомегузорад ва мутобики фармони Президенти Чумхурии Точикистон вазифахои худро то тасдик шудани хайати нави Хукумати Чумхурии Точикистон ичро менамояд.

Моддаи 10. Истеъфои Хукумати Чумхурии Точикистон

Хукумати Чумхурии Точикистон дар мавриди ғайриимкон донистани ичрои фаъолияти муътадили худ метавонад ба Президенти Чумхурии Точикистон аз хусуси истеъфо арз намояд. Хар як узви Хукумати Чумхурии Точикистон хукуқи ба истеъфо рафтан дорад.

Президенти Цумхурии Точикистон хукук дорад хар вакт Хукумати Цумхурии Точикистонро дар хайати пурра ё аъзои алохидаи онро ба истеъфо фиристад ва фармонро дар ин хусус барои тасдик ба чаласаи якчояи Мачлиси миллй ва Мачлиси намояндагони Мачлиси Олии Цумхурии Точикистон пешниход намояд.

Моддаи 11. Фаъолияте, ки ба ичрои вазифаи аъзои Хукумати Чумхурии Точикистон мувофик нест

Узви Хукумати Чумхурии Точикистон хукук надорад:

вакили макомоти намояндагй бошад;

дигар вазифаро ишғол намояд;

шахсан ё ба воситаи шахсони боваринок ба фаъолияти соҳибкорӣ машғул шавад;

бо дигар фаъолияти музднок, ғайр аз фаъолияти омузгори, илми ва эчоди машғул шавад.

Узви Хукумати Чумхурии Точикистон инчунин наметавонад:

ахборот, воситахои таъминоти моддию техникй, молиявй ва иттилоотиро, ки танхо барои фаъолияти хизматй пешбинй шудаанд, ба мақсадхои ғайрихизматй истифода намояд;

барои осори нашршуда ва суханронихо ба сифати узви Хукумати Чумхурии Точикистон хакки калам гирад (Конуни конст. 4T аз 3.12.2009 N2 575).

Хорич карда шуд *(Қонуни конст.ЧТ аз 3.12.2009 № 575*).

Эъломиякунонии даромадхо ва вазъи молумулкии узви Хукумати Цумхурии Точикистон бо тартиби мукаррарнамудаи Қонуни Цумхурии Точикистон "Дар бораи муковимат ба коррупсия" ва конунгузории андози Цумхурии Точикистон амал \bar{u} карда мешавад (Қонуни конст. \bar{u} аз 18.07.2017 \bar{v} 1455 аз 18 марти соли 2022, \bar{v} 1851).

БОБИ 3. САЛОХИЯТИ ХУКУМАТИ ЧУМХУРИИ ТОЧИКИСТОН Моддаи 12. Рохбарй ба вазоратхо, кумитахои давлатй ва дигар

мақомоти идоракунии давлатӣ

Хукумати Чумхурии Точикистон ба кори вазоратхо, кумитахои давлатй ва дигар макомоти идоракунии давлатй рохбарй менамояд ва фаъолияти онхоро назорат мекунад.

Вазоратҳо, кумитаҳои давлатӣ ва дигар мақомоти идоракунии давлатӣ ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тобеанд.

Хукумати Чумхурии Точикистон низомномаи вазоратхо, кумитахои давлатй ва дигар макомоти идоракунии давлатй ва сохтори дастгохи марказии онхоро мувофики тартиби мукарраргардида тасдик мекунад.

Хукумати Чумхурии Точикистон муовинони вазирхо, муовинони раисони кумитахои давлатй, рохбарони кумитахо ва дигар макомоти назди Хукумати Чумхурии Точикистон ва муовинони онхо, рохбарони макомоти идоракунии давлатй ва ташкилотхоеро, ки конунхо ва дигар санадхои меъёрии хукукии Чумхурии Точикистон муайян кардаанд, ба вазифа таъин мекунад ва аз вазифа озод менамояд (Конуни конст. ЧТ аз $3.12.2009 \, N\!\!\!_{\, 2} \, 575$).

Хукумати Чумхурии Точикистон аъзои коллегияхои вазоратхо, кумитахои давлати ва дигар макомоти идоракунии давлатиро тасдик мекунад.

Хукумати Цумхурии Точикистон хукук дорад макомоти назди Хукумати Цумхурии Точикистонро дар худуди маблағҳое, ки дар бучети давлатии Цумхурии Точикистон барои таъминоти макомоти идоракунии давлатӣ муқаррар шуданд, таъсис диҳад ва низомномаи онҳоро тасдиқ намояд (Қонуни конст. ЧТ аз 3.12.2009 № 575).

Моддаи 13. Салохияти умумии Хукумати Чумхурии Точикистон Хукумати Чумхурии Точикистон:

дар татбики сиёсати дохили ва хоричии Чумхурии Точикистон иштирок мекунад;

рохбарии самараноки ичтимоию иктисоди ва фархангиро таъмин мекунад;

ба системаи макомоти хокимияти ичроия рохбари мекунад;

барномахои мақсадноки давлатиро тахия менамояд ва татбиқи онхоро таъмин мекунад;

хукуки ташаббуси қонунгузорй дорад.

Хукумати Цумхурии Точикистон ҳангоми зарурат ҳалли баъзе масъалаҳои идоракунии давлатиро, ки ба салоҳияти вай дохил мешаванд, ба мақомоти ичроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, вазоратҳо ва кумитаҳои давлатии чудогонаи Ҷумҳурии Точикистон, дигар мақомоти идоракунии давлатӣ дода метавонад, агар ҳалли ин масъалаҳо мутобиқи Конститутсия, қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Точикистон ба салоҳияти истисноии Ҳукумати Ҷумҳурии Точикистон мансуб набошанд (Конуни конст. ЧТ аз 3.12.2009 № 575).

Моддаи 14. Салохияти **Хукумати Чумхурии** Точикистон дар сохаи иктисодиёт

Хукумати Чумхурии Точикистон:

раванди иктисодиро танзим мекунад;

фазои ягонаи иқтисодй ва фаъолияти озоди иқтисодй, гардиши озодонаи мол, хизматрасони, сармоя ва қувваи коргариро таъмин менамояд;

дурнамои ичтимоию иктисодии Чумхурии Точикистонро пешгуй мекунад, барномахои рушди сохахои афзалиятноки иктисодиётро тахия ва амалй менамояд;

барномахои давлатии иктисоди ва сармоягузориро тахия менамояд ва барои татбики он тадбирхо меандешад;

моликияти давлатиро идора мекунад;

барои сохибкорй ва рушди озодонаи тамоми шаклхои моликият дар шароити муносибатхои бозори шароит фарохам меорад;

сиёсати давлатиро дар соҳаи ҳамкории байналмилалии иқтисодӣ, молиявӣ ва сармоягузорӣ таҳия менамояд ва дар амал татбиқ мекунад;

рохбарии умумии фаъолияти гумрукиро ба амал мебарорад;

дар бобати мухофизати манфиатхои истехсолкунандагони молхои ватанй, ичрокунандагони кор ва хизматрасонихо тадбирхо меандешад;

фаъолияти саноати мудофиавии Чумхурии Точикистонро таъмин менамояд;

зарурати цалб намудани қарзи давлатй ё қарзе, ки аз цониби давлат кафолат дода мешавад, муайян мекунад.

Моддаи 15. Салохияти Хукумати Чумхурии Точикистон дар сохаи бучет, молия, пул, қарз ва андоз Хукумати Чумхурии Точикистон:

татбиқи сиёсати ягонаи молиявй, қарзй, пулй ва андозситониро таъмин менамояд;

лоихаи қонуни бучетро тахия намуда ба Мачлиси намояндагони Мачлиси Олии Чумхурии Точикистон пешниход мекунад ва ичрои онро таъмин менамояд;

лоихаи қонунҳоро дар бораи муқаррар кардан ва бекор намудани андоз таҳия менамояд ва ба Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод мекунад;

ризоияти Мачлиси намояндагони Мачлиси Олии Чумхурии Точикистонро оид ба доду гирифти қарзи давлатӣ мегирад;

дар бобати танзими бозори қоғазҳои қиматнок тадбирҳо меандешад;

идоракунии қарзи давлатии дохилӣ ва хоричии Чумҳурии Точикистонро ба амал мебарорад;

ба фаъолияти молиявй дар муносибатхои Чумхурии Точикистон бо давлатхои хоричй рохбарй менамояд;

сиёсати ягонаи нархро бо назардошти талаботи иктисоди бозорй тахия менамояд ва барои дар амал татбик намудани он тадбирхо меандешад.

Моддаи 16. Салохияти **Хукумати Чумхурии** Точикистон дар сохаи ичтимой

Хукумати Чумхурии Точикистон:

гузаронидани сиёсати ягонаи давлатии ичтимой, татбики хукуки конститутсионии шахрвандонро дар сохаи таъминоти ичтимой амалй мекунад, ба рушди таъминоти ичтимой ва хайру эхсон мусоидат менамояд;

барномаҳои ичтимоию иқтисодиро ба тасдиқи Мачлиси намояндагони Мачлиси Олии Чумҳурии Точикистон пешниҳод менамояд;

дар бобати татбиқи хуқуқи шахрвандон ба мехнат тадбирхо меандешад;

барномахои таъмини шуғли ахолиро тахия менамояд ва доир ба татбиқи ин барномахо тадбирхо меандешад;

пешбурди сиёсати ягонаи давлатии мухочиратро таъмин менамояд;

дар бобати татбиқи ҳуқуқи шаҳрвандон барои ҳифзи саломатӣ ва таъмини некӯаҳволии санитарию эпидемиологӣ тадбирҳо меандешад;

ба ҳалли масъалаҳои оила, падару модарон ва фарзандон мусоидат менамояд, оид ба татбиқи сиёсати чавонон тадбирҳо меандешад (Қонуни конст. ЧТ аз 18.07.2017 № 1455);

оид ба рушди тарбияи чисмонй, варзиш ва туризм, инчунин соҳаи табобати курортию санаторй ва истироҳатй тадбирҳо меандешад ва онҳоро амалй менамояд.

Моддаи 17. Салохияти Хукумати Чумхурии Точикистон дар сохаи илм, фарханг, маориф ва тандурустй

Хукумати Чумхурии Точикистон:

доир ба дастгирии давлатии инкишофи илм, фарханг, маориф ва тандурустй тадбирхо меандешад ва онхоро амалй менамояд;

пешбурди сиёсати ягонаи давлатиро дар соҳаи илм, фарҳанг, маориф ва тандурустӣ таъмин намуда, самтҳои асосии рушду такомули онҳоро муайян менамояд;

ба рушди забон, адабиёт, санъати касбӣ, танзими анъанахо ва расму оинхо мусоидат менамояд ва мухофизати ёдгорихои таърих ва фарҳангро таъмин мекунад (Қонуни конст. ЧТ аз 3.12.2009 № 575).

Моддаи 18. Салохияти Хукумати Чумхурии Точикистон дар сохаи истифодабарии табиат ва мухофизати мухити зист

Хукумати Чумхурии Точикистон:

пешбурди сиёсати ягонаи давлатиро дар сохаи истифодаи табиат, хифзи мухити зист ва бехатарии экологи таъмин менамояд;

доир ба татбиқи ҳуқуқи шаҳрвандон барои муҳити зисти мусоид ва оид ба таъмини беҳбудии экологӣ тадбирҳо меандешад;

фаъолияти мақомоти идоракунии давлатиро дар бобати якчоя гузаронидани чорабинихои хифзи табиат ва татбиқи барномахои экологии ахамияти чумхурияв \bar{u} ва баиналмилал \bar{u} доштаро хамоханг месозад, дар бобати рафъи оқибатҳо ва кам кардани хатари сар задани ҳолатҳои фавқулоддаи хислати таби \bar{u} , техноген \bar{u} ва эколог \bar{u} дошта тадбирҳо меандешад (Қонуни конст. \bar{u} аз 3.12.2009 \bar{u} 575);

ҳифз ва истифодаи окилонаи захираҳои табиӣ, танзими истифодаи табиат ва ҳифзи захираи маъдан ва ашёи хоми Чумҳурии Точикистонро ташкил менамояд.

Моддаи 19. Салохияти Хукумати Чумхурии Точикистон дар сохаи таъмини конуният, хукук ва озодихои шахрвандон, мубориза бар зидди чинояткорй

Хукумати Чумхурии Точикистон:

дар тахия ва татбиқи сиёсати давлатии таъмини амнияти шахс, чамъият ва давлат чорахо меандешад;

доир ба таъмини конуният хукук ва озодихои шахрвандон дар бобати мухофизати моликият ва тартиботи чамъиятй, оиди мубориза бар зидди чинояткорй ва дигар ходисахои барои чамъият хатарнок тадбирхо меандешад;

доир ба таъминоти ташкилй, рушд, таҳким баҳшидани заминаи моддию теҳникии мақомоти ҳифзи ҳуқуқ тадбирҳо меандешад ва онҳоро амалй мекунад.

Моддаи 20. Салохияти Хукумати Чумхурии Точикистон оид ба таъмини мудофиа ва амнияти давлатй

Хукумати Чумхурии Точикистон:

оид ба таъмини мудофиа ва амнияти давлатй тадбирхо меандешад;

Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар воҳидҳои ҳарбиро бо аслиҳа ва техникаи ҳарбӣ, воситаҳои моддӣ, захираҳо ва хизматрасониҳо таъмин мекунад;

ичрои барномахои мақсадноки давлатӣ ва нақшахои такмили яроқу аслиҳа, инчунин барномаҳои тайёр кардани шаҳрвандонро аз рӯи ихтисосҳои касби ҳарбӣ таъмин мекунад;

барои хизматчиёни ҳарбӣ ва дигар шахсоне, ки мувофики қонунҳо ба мақсади таъмини мудофиа ё амнияти давлат ҷалб карда мешаванд, кафолати ичтимоиро таъмин менамояд;

мухофизати сархади давлатии Чумхурии Точикистонро таъмин менамояд: ба мудофиаи гражданй рохбарй мекунад.

Моддаи 21. Салохияти Хукумати Чумхурии Точикистон дар сохаи сиёсати хоричй ва муносибатхои байналмилалй

(Қонуни конст. ЧТ аз 3.12.2009 № 575)

Хукумати Чумхурии Точикистон:

дар амали намудани сиёсати хоричии Чумхурии Точикистон иштирок менамояд;

намояндагии Чумхурии Точикистонро дар давлатхои хоричй ва ташкилотхои байналхалкй аз чихати моддй таъмин менамояд;

ичрои ўхдадорихои Чумхурии Точикистонро мувофики шартномахои байналмилалі таъмин менамояд, инчунин аз чониби иштироккунандагони шартномахои мазкур ба ичро расидани ўхдадорихои онхоро назорат мекунад;

хукук ва манфиатҳои шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистонро берун аз ҳудуди он ҳимоя менамояд (Қонуни конст. ҶТ аз 23.07.2016 № 1325);

танзим ва назорати давлатиро дар соҳаи фаъолияти иқтисодии хоричӣ, ҳамкории байналмилалии илмию техникӣ ва фарҳангӣ анчом медиҳад.

Моддаи 22. Салохиятии дигари Хукумати Чумхурии Точикистон

Хукумати Чумхурии Точикистон дигар салохиятеро, ки Конститутсия, конунхо ва дигар санадхои меъёрии хукукии Чумхурии Точикистон ба зиммаи он гузоштаанд, ба амал мебарорад (Қонуни конст. ЧТ аз 3.12.2009 № 575).

Фаъолияти Хукумати Чумхурии Точикистон ҳангоми эълони ҳолати чангӣ ё вазъияти фавкулодда тибки қонунҳое, ки ин ҳолатҳоро ба танзим медароранд, муайян карда мешавад.

БОБИ 4. ТАШКИЛИ ФАЪОЛИЯТИ ХУКУМАТИ ЧУМХУРИИ ТОЧИКИСТОН

Моддаи 23. Мачлиси Хукумати Чумхурии Точикистон

Шакли асосии фаъолияти Хукумати Чумхурии Точикистон мачлиси Хукумати Чумхурии Точикистон мебошад.

Хангоми зарурат, бо ичозати хаттии Раиси Хукумати Чумхурии Точикистон, ё бо супориши \bar{y} бо ичозати хаттии Сарвазири Чумхурии Точикистон карорхо ва фармоишихои Хукумати Чумхурии Точикистон аз р \bar{y} и масьалахои алохидаи хусусияти оператив \bar{u} дошта, мумкин аст бе гузаронидани мачлис бо рохи пурсиши хаттии аъзои Хукумати Чумхурии Точикистон бо тарафдории аз нисф зиёди аъзои Хукумат кабул карда шаванд (Конуни конст. ЧТ аз 22.04.2003 N 22).

Мачлисҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Точикистон моҳе камаш як маротиба гузаронида мешаванд ва дар сурате салоҳиятнок ҳисоб мегарданд, ки агар дар онҳо камаш аз се ду ҳиссаи аъзои Ҳукумати Ҷумҳурии Точикистон иштирок дошта бошанд.

Дар мачлисҳо масъалаҳое, ки ба салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Точикистон тааллуқ доранд баррасӣ мешаванд.

Дар мачлисҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Точикистон қарорҳо бо тарафдории аксарияти шумораи умумии аъзои Ҳукумати Ҷумҳурии Точикистон қабул мешаванд.

Дар мачлисҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Точикистон шахсони дигар низ ҳуқуқ доранд мутобиқи тартиби муқарраркардаи Ҳукумати Ҷумҳурии Точикистон иштирок намоянд.

Хукумати Чумхурии Точикистон метавонад мачлисхои п<u>ў</u>шида доир намояд.

Тартиби тайёр ва гузаронидани мачлисхои Хукумати Чумхурии Точикистон мутобики Дастури Хукумати Чумхурии Точикистон, ки онро Хукумати Чумхурии Точикистон тасдик мекунад, сурат мегирад.

Мачлисхои Хукумати Чумхурии Точикистонро Раиси Хукумати Чумхурии Точикистон ё бо супориши ў Сарвазири Чумхурии Точикистон мегузаронад.

Рафти мачлисҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва қарорҳои он бо тартиби муқарраркардаи Ҳукумат метавонанд аз тариқи воситаҳои ахбори омма пахш гарданд (Қонуни конст. 4T аз 18.07.2017 № 1455).

Моддаи 24. Раёсати Хукумати Чумхурии Точикистон

Барои пешакӣ тайёр кардани масъалаҳое, ки дар мачлисҳои Ҳукумати Чумҳурии Точикистон баррасӣ мегарданд, Ҳукумати Чумҳурии Точикистон мақоми машваратӣ -Раёсати Ҳукумати Чумҳурии Точикистон таъсис медиҳад.

Хайати Раёсати Хукумати Чумхурии Точикистон аз Сарвазири Чумхурии Точикистон, муовини якум ва муовинони ў иборат мебошад. Ба ҳайати Раёсати Хукумати Чумхурии Точикистон инчунин дигар аъзои Хукумат дохил шуда метавонанд, ки онҳо бо ҳарори Хукумати Чумхурии Точикистон тасдиҳ карда мешаванд

Мачлисҳои Раёсати Ҳукумати Ҷумҳурии Точикистон аз рӯи зарурат гузаронида мешаванд.

Мачлисхои Раёсати Хукумати Чумхурии Точикистонро Сарвазири Чумхурии Точикистон ва хангоми набудани ў муовини якуми Сарвазири Чумхурии Точикистон мегузаронад.

Моддаи 25. Сарвазири Чумхурии Точикистон

Бо супориши Раиси Хукумати Цумхурии Точикистон Сарвазирий Цумхурии Точикистон:

кори Хукумати Чумхурии Точикистонро ташкил мекунад;

вазифаҳоро дар байни муовини якум ва муовинони Сарвазири Цумҳурии Точикистон тақсим мекунад;

мачлисхои Хукумати Чумхурии Точикистонро мегузаронад;

Хукумати Чумхурии Точикистонро дар муносибатхои байналмилал \bar{u} намояндаг \bar{u} мекунад ва шартномхои байнихукуматиро имзо менамояд (Қонуни конст. ЧТ аз 18.07.2017 № 1455);

оид ба таъмини ичрои қарорҳо ва фармоишҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Точикистон супоришҳо медиҳад;

ваколатхои дигареро, ки конун пешбини намудааст амалй мегардонад.

Хангоми набудани Сарвазири Чумхурии Точикистон вазифахои ўро муовини якуми Сарвазири Чумхурии Точикистон ичро менамояд.

Моддаи 26. Муовини якум, муовинони Сарвазири **Ч**умхурии Точикистон

Муовини якум, муовинони Сарвазири Чумхурии Точикистон мувофики таксимоти вазифахо хамохангсозии фаъолияти вазоратхо, кумитахои давлати ва дигар макомоти идоракунии давлатии Чумхурии Точикистонро ба амал мебароранд, ба кори онхо назорат мекунанд ва оид ба таъмини ичрои карорхо ва фармоишхои Хукумати Чумхурии Точикистон супоришхо медиханд, пешниходот ва лоихахои карорхо ва фармоишхоро, ки ба мачлисхои Хукумати Чумхурии Точикистон бароварда мешаванд, пешаки барраси менамоянд, барои вазъи ин корхо масъуланд.

Моддаи 27. Вазирон ва Раисони кумитахои давлатй

Вазирон ва Раисони кумитахои давлатй:

барои фаъолияти вазоратхо, кумитахои давлатие, ки онхо рохбарӣ мекунанд ва барои фаъолияти Хукумати Чумхурии Точикистон дар мачмӯъ масъуланд;

дар баррасии масъалахо дар мачлисхои Хукумати Чумхурии Точикистон иштирок мекунанд;

ба Хукумати Чумхурии Точикистон дар бораи баррасии масъалахое, ки ба салохияти Хукумати Чумхурии Точикистон дохил мешаванд, таклифхо пешниход мекунанд;

ваколатхои дигареро, ки қонун пешбинй намудааст, амалй мегардонанд.

Моддаи 28. Комиссияхои Хукумати Чумхурии Точикистон

Хукумати Чумхурии Точикистон комиссияхои доимӣ таъсис медихад, вазифа, тартиби фаъолияти онхоро муайян мекунад ва низомномахои онхоро тасдик менамояд.

Хукумати Чумхурии Точикистон барои тайёр кардани лоихаи қарорҳои Хукумати Чумхурии Точикистон ва баррасии ихтилофот оид ба лоиҳаи қарорҳо, инчунин барои ичрои қарорҳои алоҳидаи Ҳукумати Ҷумҳурии Точикистон комиссияҳои муваққатӣ ва гурӯҳҳои корӣ таъсис медиҳад.

Моддаи 29. Санадхои Хукумати Чумхурии Точикистон

Хукумати Чумхурии Точикистон мутобики Конститутсия, хамин Қонуни конститутсион \bar{u} ва Қонунҳои Чумхурии Точикистон қарорҳо ва фармоишҳо қабул мекунад, ки ичрои онҳо дар ҳудуди Чумҳурии Точикистон ҳатмист (Қонуни конст. ЧТ аз 23.07.2016 № 1325).

Санадхое, ки хусусияти меъёрй доранд дар шакли қарорҳои Ҳукумати Чумҳурии Тоҷикистон қабул карда мешаванд. Санадҳо оид ба масъалаҳои таъҷилӣ ва дигар масьалаҳои ҷорӣ, ки хусусияти меъёрӣ надоранд дар шакли фармоишҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул карда мешаванд.

Ба санадхои Хукумати Чумхурии Точикистон Раиси Хукумати Чумхурии Точикистон имзо мегузорад.

Санадҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон (қисми онҳо) дар мавриди муҳолифати онҳо бо Конститутсия ва дигар қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ё Суди конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон бекор карда мешаванд ё амали онҳо боздошта мешавад.

Санадхои Хукумати Чумхурии Точикистон (қисми онҳо) аз тарафи Хукумати Чумхурии Точикистон беэътибор дониста шуда ё амали онҳо боздошта мешаванд.

Нисбати санадхои Хукумати Чумхурии Точикистон ба суд бо тартиби муқарраркардан қонун шикоят кардан мумкин аст.

Хукумати Чумхурии Точикистон хукук дорад мурочиатномахо ва изхоротхоро, ки хусусияти хукук надоранд, қабул намояд.

БОБИ 5. МУНОСИБАТИ ХУКУМАТИ ЧУМХУРИИ ТОЧИКИСТОН БО МАЧЛИСИ ОЛИИ ЧУМХУРИИ ТОЧИКИСТОН

Моддаи 30. Иштироки Хукумати **Чумхурии** Точикистон дар фаьолияти қонунгузор**й**

Хукумати Чумхурии Точикистон хукуки ташаббуси қонунгузорӣ дорад.

Хукуки ташаббуси конунгузориро Хукумати Чумхурии Точикистон дар шакли пешниходи лоихаи конунхои нави Чумхурии Точикистон, лоихаи конунхо дар бораи тағйир додан ё бекор кардани конунхои чории Чумхурии Точикистон, хамчунин шакли пешниходи хаттӣ дар бораи қабул кардани конунхои нави Чумхурии Точикистон ё дохил намудани тағйирот ба қонунхои чории Чумхурии Точикистон (таклифхои қонунгузорӣ) ба амал мебарорад.

Хукумати Чумхурии Точикистон барномаи тайёр намудани лоихаи санадхои меъёрии хукукиро, ки Хукумати Чумхурии Точикистон ба Мачлиси намояндагони Мачлиси Олии Чумхурии Точикистон пешниход менамояд, тахия ва тасдик мекунад (Конуни конст. 47 аз $3.12.2009 \ No.2009$).

Хукумати Чумхурии Точикистон оид ба лоихаи конунхо хулосаи хаттй медихад, ки онхо ба субъекти ташаббуси конунгузорй ва Мачлиси намояндагони Мачлиси Олии Чумхурии Точикистон фиристода мешавнд.

Моддаи 31. Иштироки аъзои Хукумати Цумхурии Точикистон дар чаласахои якчояи Мачлиси миллй ва Мачлиси намояндагони Мачлиси Олии Цумхурии Точикистон, чаласахои Мачлиси милли ва Мачлиси намояндагони Мачлиси Олии Цумхурии Точикистон

Аъзои Хукумати Чумхурии Точикистон хукук доранд дар чаласахои якчояи Мачлиси миллй ва Мачлиси намояндагони Мачлиси Олии Чумхурии Точикистон, чаласахои Мачлиси милли ва Мачлиси намояндагони Мачлиси Олии Чумхурии Точикистон, кумита ва комиссияхои онхо мутобики талаботи Дастури онхо иштирок намоянд ва баромад кунанд.

БОБИ 6. МУНОСИБАТИ ХУКУМАТИ ЧУМХУРИИ ТОЧИКИСТОН БО МАКОМОТИ СУДЙ, МАКОМОТИ МАХАЛЛИИ ХОКИМИЯТИ ДАВЛАТЙ ВА ИТТИХОДИЯХОИ ЧАМЪИЯТЙ

(Қонуни конст. ЧТ аз 3.12.2009 № 575)

Моддаи 32. Муносибати Хукумати Чумхурии Точикистон бо судхо

Муносибати Хукумат бо судхои Чумхурии Точикистон дар асоси конститутсия, ин Қонуни конститутсион ва дигар қонунхои Чумхурии Точикистон ба рох монда мешавад.

Моддаи 33. Муносибати Хукумати Чумхурии Точикистон бо макомоти махаллии хокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кухистони Бадахшон, вилоят, шахри Душанбе, шахр, нохия, макомоти худидоракунии шахрак ва дехот

(Қонуни конст. ЧТ аз 3.12.2009 № 575)

Хукумати Чумхурии Точикистон дар доираи салохияти худ рохбар \bar{n} , назорат ва хамохангсозии фаъолияти макомоти ичроияи махаллии хокимияти давлатиро амал \bar{n} менамояд (Конуни конст. ЧТ аз 3.12.2009 № 575).

Хукумати Чумхурии Точикистон пешниходхои раисони Вилояти Мухтори Кухистони Бадахшон, вилоятхо,шахри Душанбе, шахрхо ва нохияхо, мачлисхои махаллии вакилони халкро, ки ба ваколати Хукумати Чумхурии Точикистон дохиланд, баррасӣ менамояд.

Хукумати Чумхурии Точикистон хисобот ва гузоришхои рохбарони макомоти ичроияи махаллии хокимияти давлатиро дар бораи татбики Конститутсия ва конунхои Чумхурии Точикистон, карорхои якчояи Мачлиси милли ва Мачлиси намояндагон, карорхои Мачлиси миллӣ, карорхои Мачлиси намояндагони Мачлиси Олии Чумхурии Точикистон, фармонхо ва амрхои Президенти Чумхурии Точикистон, карорхо ва фармоишҳои Ҳукумати Чумхурии Точикистон мешунавад (Қонуни конст. ЧТ аз 3.12.2009 № 575).

Хукумати Чумхурии Точикистон хамкории вазоратхо, кумитахои давлат \bar{u} , идорахо ва дигар макомоти идоракунии давлатиро бо раисони Вилояти Мухтори К \bar{y} хистони Бадахшон, вилоятхо, шахри Душанбе, шахру нохияхо ва макомоти худидоракунии шахрак ва дехот таъмин менамояд, хамзамон масъалахои бахсноки ба вучуд омадаро хал менамояд (Конуни конст. ЧТ аз 3.12.2009 № 575).

Хукумати Чумхурии Точикистон дар бучети давлатӣ ҳачми маблағчудокуниро барои мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ пешбинӣ менамояд (Қонуни конст. 4T аз 3.12.2009 № 575).

Хукумати Чумхурии Точикистон низомнома ва сохтори намунавии дастгохи раиси Вилояти Мухтори Куҳистони Бадахшон, вилоят, шаҳри Душанбе, шаҳр, ноҳия ва лимити шумораи ниҳоии хизматчиёни давлатии маҳомоти ичроияи маҳаллии ҳокимияти давлатиро тасдиҳ менамояд (Қонуни конст. ЧТ аз 3.12.2009 № 575).

Хорич карда шуд (Қонуни конст. ЧТ аз 3.12.2009 № 575).

Хукумати Чумхурии Точикистон санадхои раисони Вилояти Мухтори Кухистони Бадахшон, вилоятхо, шахри Душанбе, шахрхо ва нохияхои чумхуриро, ки ба Конститутсия ва конунхои Чумхурии Точикистон мухолифат доранд, бекор мекунад.

Моддаи 34. Муносибати Хукумати Чумхурии Точикистон бо хизбхои сиёсй, иттиходияхои чамъиятй ва ташкилотхои динй

Муносибати Хукумати Чумхурии Точикистон бо ҳизбҳои сиёсӣ, иттиҳодияҳои чамъиятӣ ва ташкилотҳои динӣ дар асоси Конститутсия, ҳамин қонуни конститутсионӣ, қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Чумҳурии Точикистон ба роҳ монда мешавад (Қонуни конст. 4T аз 3.12.2009 9 10.575).

БОБИ 7. ТАЪМИНИ ФАЪОЛИЯТИ ХУКУМАТИ ЧУМХУРИИ ТОЧИКИСТОН

Моддаи 35. Таъмини фаъолияти Хукумати Чумхурии Точикистон

Таъмини Хукумати Чумхурии Точикистон бо маводи таҳлилӣ, иттилоотӣ ва дигар санадҳо, ташкили назорат ба ичрои қарорҳои Хукумати Чумҳурии Точикистон, омода кардани мачлисҳои Ҳукумати Чумҳурии Точикистон аз чониби Дастгоҳи ичроияи Президенти Чумҳурии Точикистон амалӣ мегардад. Вазъи ҳукуқии Дастгоҳи ичроияи Президенти Чумҳурии Точикистонро Низомномаи Дастгоҳи ичроияи Президенти Чумҳурии Точикистон, ки аз тарафи Президенти Чумҳурии Точикистон тасдиқ мегардад, муайян мекунад (Қонуни конст. ЧТ аз 3.12.2009 № 575).

Моддаи 35 (1). Мухофизати давлатии Сарвазири Чумхурии Точикистон, аъзои оилаи \bar{y} ва дигар аъзои Хукумати Чумхурии Точикистон

Бо мақсади таъмини амнияти ҳаёт ва фаъолияти Сарвазири Ҷумҳурии Тоҷикистон, аъзои оилаи ӯ ва дигар аъзои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, тибқи рӯйҳати шаҳсони мансабдор, ки Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд, мақомоти амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон чораҳои муҳофизати давлатии муҳаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистонро ба амал мебарорад (Қонуни конст. ҶТ аз 3.12.2009 № 575).

Сарвазир ва дигар аъзои Хукумати Чумхурии Точикистон дар м \bar{y} хлати ваколати худ хукук надоранд, ки аз мухофизати давлат \bar{u} даст кашанд (Қонуни конст. ЧТ аз 22.04.2003 № 22, аз 23.07.2016 № 1325).

Моддаи 36. Пардохти музди мехнат, таъминоти моддию маишӣ ва химояи ичтимоии аъзои Хукумати Чумхурии Точикистон

Андозаи маоши мансабй, иловапулй барои рутбаи тахассусй ва собикаи хизмати давлатй, инчунин шартҳо ва тартиби пардохти музди меҳнат, давомнокии руҳсатии меҳнатии ҳарсолаи аъзои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистонро Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобики қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад (Қонуни конст. ҶТ аз 3.12.2009 № 575).

Хизматрасонии тиббй, таъминоти ичтимоию маишии аъзои Хукумати Чумхурии Точикистон дар асоси конунгузории Чумхурии Точикистон ба амал бароварда мешавад. Ба Сарвазири Цумхурии Точикистон хангоми ба нафака баромадан, нафака дар хачми хаштод фоизи музди миёнаи мехнаташ таъин карда шуда, новобаста аз хадди нихоии пардохти нафака пурра пардохта мешавад (Конуни конст. 4T аз $5.01.2008 \, N\!\!\!_{2} \, 346$).

Моддаи 37. Харочоти таъминоти Хукумати Чумхурии Точикистон

Хукумати Чумхурии Точикистон мутобики тартиби мукарраргардида аз хисоби бучети давлатӣ маблағгузорӣ карда мешавад.

Харочоти таъминоти Хукумати Чумхурии Точикистон дар бучети давлатӣ дар сатри алохида муайян карда мешавад.

Моддаи 38. Аз эътибор сокит донистани Конуни конститутсионии Чумхурии Точикистон "Дар бораи Хукумати Чумхурии Точикистон"

Конуни конститутсионии Чумхурии Точикистон аз 3 ноябри соли 1995 "Дар бораи Хукумати Чумхурии Точикистон" (Ахбори Мачлиси Олии Чумхурии Точикистон, с. 1995, № 21, мод. 218) аз эътибор сокит дониста шавад.

Президенти Чумхурии Точикистон ш.Душанбе 12 майи соли 2001 № 28

Э. Рахмонов